

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Сумський державний університет

Введено в дію наказом
від 02 лютого 2022 р.
№0066-І

ПОЛОЖЕННЯ
про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти
ступеня доктора філософії в Сумському державному університеті
Версія 03

1. Загальні положення

1.1. Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в Сумському державному університеті (далі – Положення) є нормативним документом, який визначає систему організаційно-управлінських та методичних заходів, метою якої є регулювання організації освітнього процесу на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти в Сумському державному університеті (далі – Університет).

1.2. Дане положення діє в частині, що не суперечить чинному законодавству, базі загальнодержавного та внутрішньоуніверситетського рівнів. У тому числі, як у Положенні, так і у безпосередній діяльності, враховуються вимоги Постанови КМУ «Про затвердження порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)»

1.3. Організація освітнього процесу за третім (освітньо-науковим) рівнем в Університеті здійснюється відповідно до Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – ЄКТС), що базується на визначенні навчального навантаження здобувача вищої освіти ступеня доктора філософії, необхідного для досягнення очікуваних результатів навчання, та обліковується у кредитах ЄКТС.

1.4. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється:

- в аспірантурі за очною (денною, вечірньою) або заочною формою здобуття освіти;
- поза аспірантурою (для осіб, які професійно провадять наукову, науково-технічну або науково-педагогічну діяльність за основним місцем роботи в Університеті).

1.5. Мовою освітнього процесу в аспірантурі Університету є державна мова. Університет відповідно до вимог законодавства України та положень внутрішньої нормативної бази має право прийняти рішення про викладання однієї, кількох або всіх дисциплін, виконання індивідуальних завдань та проведення контрольних заходів англійською мовою, за умови що всі здобувачі освіти, які вивчають відповідні дисципліни, володіють англійською мовою. Захист дисертації на здобуття ступеня доктора філософії може здійснюватися англійською мовою.

1.6. Освітній процес за третім (освітньо-науковим) рівнем забезпечують навчальні підрозділи Університету за освітньо-науковими програмами (далі – ОНП) та відповідно до навчальних планів (далі – НП).

МОН України	Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в Сумському державному університеті	Стор. 2
СумДУ		Версія 03

1.7. Загальну організацію підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в Університеті здійснює Навчально-науковий центр підготовки кадрів вищої кваліфікації (далі – ННЦ ПКВК).

1.8. Аспіранти, а також здобувачі ступеня доктора філософії поза аспірантурою (разом далі – Здобувачі) беруть активну участь у формуванні своїх індивідуальних траєкторій навчання, індивідуальних навчальних планів, у виборі навчальних дисциплін, формуванні каталогів вибіркового навчальних дисциплін (далі – ВНД), в удосконаленні практичної підготовки, зокрема через представництво у Раді з якості вищої освіти.

1.9. Загальні питання організації освітнього процесу, які не визначені цим Положенням, регламентуються положенням «Про організацію освітнього процесу в Сумському державному університеті».

1.10. Положення розміщується в електронному Реєстрі основної чинної нормативної бази системи управління якістю діяльності університету, що є складовою офіційного сайту університету.

2. Реалізація освітньої складової на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти у СумДУ

2.1. Освітньо-наукові програми

2.1.1. ОНП визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання, перелік освітніх компонентів, практик тощо, спрямованих на досягнення передбачених такою програмою результатів навчання, що дає право на отримання визначеної кваліфікації (кваліфікацій).

2.1.2. Усі ОНП мають єдиний порядок розроблення, затвердження, відкриття, оприлюднення, реалізації та закриття, визначений «Положенням про освітні програми вищої освіти Сумського державного університету».

2.1.3. ОНП розробляються відповідними робочими проектними групами на основі стандартів вищої освіти за відповідними спеціальностями (у разі відсутності затвердженого стандарту – на основі Тимчасового стандарту Університету) з формулюванням очікуваних результатів навчання, компетентностей, урахуванням тенденцій розвитку спеціальності і галузевого контексту, тенденцій розвитку ринку праці, регіонального контексту та досвіду реалізації аналогічних вітчизняних та іноземних ОНП.

2.1.4. Оформлення ОНП має відповідати вимогам Методичної інструкції «Загальні вимоги до структури, змісту та оформлення освітніх програм».

2.1.5. Моніторинг, періодичний перегляд та модернізація ОНП регулюються Положенням про освітні програми вищої освіти Сумського державного університету та Методичною інструкцією «Загальні вимоги до структури, змісту та оформлення освітніх програм».

2.1.6. ОНП оприлюднюються на веб-сайті Університету у Каталозі освітніх програм з можливістю доступу всім зацікавленим сторонам – споживачам ринку освітніх послуг (вступникам, здобувачам вищої освіти, роботодавцям), а також незалежним установам оцінювання та забезпечення якості вищої освіти. Оприлюднення інформації щодо ОНП здійснюється у порядку та формах, затверджених наказом ректора «Щодо оприлюднення освітніх програм, їх освітніх компонентів та інформації про дотримання Ліцензійних вимог».

МОН України	Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти	Стор. 3
СумДУ	ступеня доктора філософії в Сумському державному університеті	Версія 03

2.1.7. Політика і система забезпечення якості вищої освіти формують нормативну основу для процедур внутрішньої системи забезпечення якості ОНП. Робочі проєктні групи здійснюють моніторинг, періодичний перегляд та модернізацію ОНП з метою підтвердження їх актуальності з урахуванням світових тенденцій розвитку відповідної галузі знань та затребуваності на ринку праці, підвищення ефективності організації освітнього процесу та задоволення потреб здобувачів вищої освіти через систему внутрішнього моніторингу та зовнішнього оцінювання.

2.1.8. Зовнішнє оцінювання освітньо-наукових програм університету здійснюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, вітчизняними та міжнародними незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти.

2.1.9. Освітня складова ОНП підготовки доктора філософії визначається стандартом вищої освіти зі спеціальності. До його затвердження становить 60 кредитів ЄКТС.

2.1.10. Обов'язкова частина освітньої складової ОНП, яка не може перевищувати 75 відсотків обсягу (в кредитах ЄКТС) освітньо-наукової програми, містить освітні компоненти (у тому числі педагогічну практику за професійним спрямуванням), які спрямовані на:

- здобуття глибинних знань із спеціальності (групи спеціальностей), за якою (якими) Здобувач проводить дослідження, зокрема засвоєння основних концепцій, розуміння теоретичних і практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань за обраною спеціальністю, оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напрямку;

- оволодіння загальнонауковими (філософськими) компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору;

- набуття універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, організації та проведення навчальних занять, управління науковими проєктами та/або складення пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності, включаючи педагогічну практику за професійним спрямуванням;

- набуття мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою (англійською або іншою відповідно до специфіки спеціальності) в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів з відповідної спеціальності.

2.1.11. Вибіркова частина ОНП складає не менше 25 відсотків обсягу (в кредитах ЄКТС) ОНП та створює умови для формування індивідуальної траєкторії навчання та досягнення таких цілей:

- поглиблення професійних знань в межах обраної ОНП та здобуття додаткових спеціальних професійних компетентностей;

- поглиблення знань та здобуття додаткових загальних та професійних компетентностей у межах спеціальності або споріднених спеціальностей і галузі знань, у тому числі, і завдяки запровадженню міждисциплінарності в освітній процес;

МОН України	Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в Сумському державному університеті	Стор. 4
СумДУ		Версія 03

– ознайомлення із сучасним рівнем наукових досліджень у інших галузях знань та поглиблення результатів навчання за загальними компетентностями;

– набуття соціальних навичок, що зумовлені цілями ОНП, подальшою професійною діяльністю випускника, і забезпеченням особистісного розвитку.

2.1.12. Навчально-методичне та інформаційне забезпечення ОНП включає: стандарт вищої освіти спеціальності, на основі якого розроблена ОНП (у разі відсутності затвердженого стандарту – Тимчасовий стандарт Університету), опис ОНП та її профіль, навчальний план ОНП, навчально-методичні комплекси дисциплін, зокрема робочі програми навчальних дисциплін та їх складові – силабуси, програми практик, документацію, що фіксує дані про процедури та процеси внутрішньої системи забезпечення якості.

2.1.13. Реалізація ОНП може здійснюватись з використанням моделі змішаного навчання у віртуальному навчальному середовищі Університету як комплексу інтегрованих навчальних онлайн платформ та ресурсів.

2.2. Навчальні плани

2.2.1. Навчальний план ОНП – нормативний документ Університету, що складається на підставі ОНП та структурно-логічної схеми підготовки і визначає перелік нормативних (обов'язкових) і вибіркового освітніх компонентів (навчальних дисциплін, практик, форми підсумкового контролю Здобувачів, інших видів навчальної діяльності тощо) із зазначенням їх обсягу в кредитах ЄКТС та годинах, послідовність їх вивчення та розподіл за періодами навчання, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік навчального процесу, обсяг роботи Здобувачів у взаємодії з викладачем та самостійної роботи, форми підсумкового контролю.

2.2.2. Навчальні плани за роком прийому укладаються на повний цикл підготовки Здобувача робочими проектними групами випускових кафедр із залученням, за необхідності, представників інших кафедр. Робочі проектні групи працюють під безпосереднім керівництвом завідувачів відповідних випускових кафедр, керівників груп забезпечення спеціальності, а координацію їх діяльності і контроль за виконанням вимог до навчальних планів здійснює начальник ННЦ ПКВК.

2.2.3. Навчальний план є частиною документації ОНП та в її складі за рішенням Ради з якості вищої освіти ННЦ ПКВК, Ради з якості вищої освіти СумДУ затверджується вченою радою університету. Загальну координацію робіт з укладання навчальних планів здійснює начальник ННЦ ПКВК.

2.2.4. Навчальні плани за різними формами навчання повинні бути ідентичними в частині структурно-логічної схеми підготовки, переліку дисциплін, обсягів навчального навантаження, контрольних заходів.

2.2.5. Перегляд навчальних планів та їх оновлення здійснюється щорічно. У разі відсутності необхідності внесення змін у чинному навчальному плані його дія автоматично поширюється на наступний рік прийому контингенту здобувачів вищої освіти.

2.2.6. З метою розвитку гнучких міждисциплінарних навчальних траєкторій та сприяння академічній мобільності здобувачів вищої освіти під час планування освітніх компонентів кожен освітній компонент, як правило, має бути в межах 3-6 кредитів ЄКТС. Обсяг ВНД має становити 5 кредитів ЄКТС.

МОН України	Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти	Стор. 5
СумДУ	ступеня доктора філософії в Сумському державному університеті	Версія 03

2.2.7. Кількість аудиторних годин в структурі навчального навантаження Здобувачів визначається відповідним навчальним планом, та, як правило, має знаходитись у діапазоні 25-50 % від сукупного обсягу відповідного освітнього компоненту. При цьому окремі освітні компоненти (зокрема, педагогічна практика за професійним спрямуванням) можуть не передбачати аудиторних годин. Для Здобувачів заочної форми навчання може встановлюватися інша кількість аудиторних годин з урахуванням загальнодержавної нормативної бази.

2.3. Індивідуальна освітня траєкторія Здобувача

2.3.1. Індивідуальна освітня траєкторія може бути реалізована Здобувачем через індивідуальний навчальний план, який базується на НП відповідної ОНП та враховує результати вибору ВНД.

2.3.2. Структура каталогів ВНД передбачає:

– каталог ВНД, спрямованих на розвиток загальних компетентностей та / або ознайомлення з рівнем наукових досліджень у інших галузях знань, з їх розподілом за тематичними підкаталогами: гуманітарної підготовки; дисципліни інших освітніх програм правового, ІТ-профілю та інш. (далі ЗП-Каталог);

– каталог ВНД, спрямованих на розвиток фахових компетентностей, на покращення здатності до працевлаштування або набуття знань і здібностей у вузькій спеціалізації, релевантній для конкретного дослідження чи наукового напряму Здобувача (далі ПП-Каталог).

2.3.3. Каталоги ВНД формуються до 1 квітня на кожний рік вступу на основі пропозицій інститутів / факультетів та затверджуються Радою з якості вищої освіти СумДУ. За підготовку та актуалізацію ПП-каталогів з урахуванням пропозицій стейкхолдерів, тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду реалізації аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм несуть відповідальність керівник групи забезпечення спеціальності та гаранті освітніх програм. Пропозиції щодо включення дисципліни до ПП-Каталогів ВНД обговорюються та схвалюються на засіданні робочої проектної групи ОНП, для якої пропонується дисципліна та на засіданні Експертної ради роботодавців.

2.3.4. Вибір ВНД здійснюється Здобувачами через сервіс «Електронний особистий кабінет» шляхом вибору відповідних дисциплін з відповідних каталогів протягом 2-х місяців після зарахування (прикріплення).

2.3.5. Здобувач може обирати навчальні дисципліни інших закладів вищої освіти (у т.ч. й дистанційних), що реалізуються зокрема через партнерські угоди з іншими закладами чи науковими установами за програмами академічної мобільності, віртуальних академічних обмінів з дотриманням вимог Положення Університету «Про академічну мобільність здобувачів вищої освіти».

2.3.6. Здобувач має право обирати навчальні дисципліни, які пропонуються для інших рівнів вищої освіти в Університеті (за умови дотримання структурно-логічної схеми опанування ОНП) за погодженням зі своїм науковим керівником. Науковий керівник, при погодженні, зобов'язаний перевірити відповідність результатів навчання з дисципліни темі дисертаційного дослідження. Невідповідність результатів навчання з дисципліни темі дисертації може бути підставою для непогодження вибору аспіранта. У випадку виникнення конфліктів з

МОН України	Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти	Стор. 6
СумДУ	ступеня доктора філософії в Сумському державному університеті	Версія 03

приводу непогодження аспірант має право звернутися до начальника ННЦ ПКВК та вищих посадових осіб.

2.3.7. Здобувач має право змінювати свій індивідуальний навчальний план за погодженням зі своїм науковим керівником та начальником ННЦ ПКВК. Зміни, які вносяться до індивідуального навчального плану Здобувача, повинні забезпечувати опанування компетентностей та досягнення результатів навчання, передбачених відповідною ОНП. При цьому в індивідуальному навчальному плані можуть бути передбачені перерви у виконанні навчального плану, які Здобувач має намір використовувати для реалізації свого права на академічну мобільність або здійснення наукових досліджень.

2.3.8. Для внесення змін до індивідуального навчального плану Здобувач подає погоджену науковим керівником заяву, у якій наводить обґрунтування необхідності внесення змін. Після погодження начальником ННЦ ПКВК такої заяви, ННЦ ПКВК вносить відповідні зміни до комплектування навчальних груп, та оформлює відповідний додаток до індивідуального навчального плану Здобувача, у якому зазначаються внесені зміни.

2.4. Загальний порядок організації освітнього процесу

2.4.1. Навчальні заняття для Здобувачів в Університеті, як правило, тривають дві академічні години з перервами між ними; їх проводять за розкладом. Академічна година – мінімальна одиниця облікового часу. Тривалість академічної години в університеті становить, як правило, 40 хвилин. Дві академічні години утворюють пару академічних годин (далі – «пара»). Тривалість «пари» без перерви між академічними годинами в університеті становить 80 хвилин. Розкладом має бути передбачено виконання в повному обсязі індивідуального навчального плану Здобувача.

2.4.2. Календарні терміни теоретичної та практичної підготовки Здобувачів, їх підсумкового контролю (заліково-екзаменаційних сесій), педагогічної практики та канікул визначаються графіком навчального процесу. Підготовка за освітньою складовою упродовж навчального року для аспірантів очної (денної, вечірньої) та заочної форми відбувається у періоди інтенсивного теоретичного навчання, які тривають, як правило, 20 тижнів, з яких 3 тижні – тривалість заходів семестрового контролю. Педагогічна практика триває 4 тижні. Для Здобувачів заочної форми навчання передбачена самостійна підготовка в межах періодів інтенсивного теоретичного навчання. Графік освітнього процесу Здобувачів формується ННЦ ПКВК на навчальний рік з урахуванням перенесень робочих та вихідних днів, погоджується і затверджується у порядку та терміни, затверджені Університетом. Мінімальна сумарна тривалість канікул упродовж навчального року становить 10 тижнів.

2.4.3. Усі Здобувачі, незалежно від форми здобуття освіти, зобов'язані відвідувати аудиторні заняття і виконувати всі форми поточного та підсумкового контролів, передбачені індивідуальним навчальним планом та ОНП, дотримуватися принципів академічної доброчесності, морально-етичних норм і стандартів поведінки дослідників у відповідній галузі (професії).

2.4.4. Навчання Здобувачів може здійснюватися за індивідуальним графіком навчання, погодженим з науковим керівником та начальником ННЦ ПКВК згідно чинної нормативної бази.

МОН України	Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в Сумському державному університеті	Стор. 7
СумДУ		Версія 03

2.4.5. Оцінювання результатів навчання Здобувачів під час проведення заходів семестрової атестації здійснюється у формі заліку (диференційованого заліку) та (або) семестрового екзамену, які проводяться під час екзаменаційної сесії. Під час проведення підсумкових контрольних заходів використовується, як правило, 100-бальна шкала оцінювання.

2.4.6. Атестація Здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється кафедрою, за якою закріплений Здобувач. Стан готовності дисертації Здобувача до захисту визначається науковим керівником (або консенсусним рішенням двох керівників). Атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється разовою спеціалізованою вченою радою на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації. Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання аспірантом його індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи.

3. Реалізація наукової складової ОНП

3.1. Підготовка Здобувачів передбачає виконання особою відповідної освітньо-наукової програми Університету за певною спеціальністю та проведення власного наукового дослідження. Невід'ємною складовою ОНП є підготовка та публікація наукових статей.

3.2. Нормативний строк підготовки доктора філософії в аспірантурі становить чотири роки, поза аспірантурою – не більше ніж 5 років.

3.3. Здобувачі проводять наукові дослідження згідно з індивідуальним планом наукової роботи, в якому визначаються зміст, строки виконання та обсяг наукових робіт, а також запланований строк захисту дисертації протягом строку підготовки в аспірантурі. ОНП та навчальний план аспірантури є основою для формування Здобувачем індивідуального навчального плану та індивідуального плану наукової роботи, які погоджуються з науковим керівником та затверджуються вченою радою факультету / інституту протягом двох місяців з дня зарахування особи до аспірантури.

3.4. Тема дисертації Здобувача затверджується вченою радою університету не пізніше ніж через 2 місяці після його зарахування (прикріплення), чому передують попереднє обговорення на засіданні вченої ради інституту (факультету) з метою отримання рекомендації щодо її затвердження. При цьому обов'язково враховується кваліфікація наукового керівника Здобувача, зокрема відповідність його наукових інтересів обраній темі, що підтверджується наявністю принаймні 2 наукових публікацій за відповідним науковим напрямком за останні 5 років.

3.5. Індивідуальний план наукової роботи є обов'язковим до виконання Здобувачем і використовується для оцінювання успішності запланованої наукової роботи. Виконання індивідуального плану наукової роботи контролюється звітуванням під час річної атестації. Терміни річної атестації встановлюються індивідуальним планом наукової роботи Здобувача, як правило протягом останнього місяця відповідного року навчання. Щорічний звіт Здобувача відбувається на засіданні кафедри, до якої його прикріплено (кафедри, де працює науковий керівник) та засіданні вченої ради інституту (факультету). За результатами атестації приймається рішення щодо переведення Здобувача на наступний курс навчання та розглядається план наукової роботи на наступний рік. Розпорядженням начальника

МОН України	Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в Сумському державному університеті	Стор. 8
СумДУ		Версія 03

ННЦ ПКВК протягом року можуть встановлюватися проміжні атестації Здобувачів для здійснення контролю виконання ними індивідуальних планів наукової роботи. Невиконання індивідуального плану наукової роботи або порушення строків виконання індивідуального плану наукової роботи без поважних причин, передбачених законодавством, може бути підставою для ухвалення вченою радою Університету рішення про відрахування Здобувача.

3.6. Підготовка в аспірантурі завершується наданням висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації. Зазначений висновок затверджується на засіданні відповідної апробаційної ради. Усі питання, пов'язані з проведенням захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії регламентуються «Положенням про організацію атестації здобувачів вищої освіти ступенів доктора філософії (кандидата наук) та доктора наук в СумДУ».

4. Зарахування результатів навчання, здобутих Здобувачами під час неформальної освіти, а також під час реалізації права на академічну мобільність

4.1. Опанування Здобувачами навчальних дисциплін може відбуватися на базі Університету, в рамках реалізації права на академічну мобільність – на базі інших закладів вищої освіти (наукових установ), а також під час неформальної освіти або самоосвіти. Особи, що уклали договори про навчання за програмою академічної мобільності, не відраховуються зі складу здобувачів вищої освіти на період реалізації права на академічну мобільність та обліковуються в Єдиній державній електронній базі з питань освіти.

4.2. Визнання результатів навчання здійснюється на основі ЄКТС відповідно до «Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти» та «Положення про перезарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти Сумського державного університету, отриманих у неформальній освіті».

4.3. Здобувач, який підтвердив рівень знання іноземної мови, зокрема англійської, дійсним сертифікатом тестів TOEFL, або International English Language Testing System, або сертифікатом Cambridge English Language Assessment, на рівні C1 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти, має право:

- на зарахування відповідних кредитів, передбачених освітньо-науковою програмою аспірантури, як таких, що виконані у повному обсязі;
- на використання обсягу навчального навантаження, передбаченого для набуття мовних компетентностей, для здобуття інших компетентностей (за погодженням з науковим керівником).

5. Прийом на навчання, переривання, поновлення, відрахування

5.1. Зарахування на навчання до аспірантури Університету здійснюють на конкурсній основі відповідно до затверджених вченою радою Правил прийому до аспірантури Університету розроблених у відповідності до Умов прийому на навчання до вищих навчальних закладів, затверджених центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки. Прикріплення здобувачів поза аспірантурою здійснюється на підставі окремого порядку, затвердженого вченою радою.

МОН України	Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти	Стор. 9
СумДУ	ступеня доктора філософії в Сумському державному університеті	Версія 03

5.2. Здобувач має право на перерву у навчанні у зв'язку з обставинами, які унеможливають виконання освітньої-наукової програми (за станом здоров'я, у зв'язку з вагітністю та пологами, для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку тощо) відповідно до законодавства.

5.3. Переривання, поновлення та переведення Здобувачів здійснюється відповідно до окремого порядку, затвердженого вченою радою.

5.4. Здобувачі можуть бути відраховані з університету з причин, визначених законодавством.

6. Порядок видачі диплома доктора філософії.

6.1. ННЦ ПКВК протягом двох тижнів з дати затвердження МОН рішення ради в якій відбувся захист, виносить питання про видачу диплома доктора філософії та додатка до нього на розгляд вченої ради Університету.

6.2. На підставі рішення вченої ради Університету ННЦ ПКВК організовує виготовлення та видачу Здобувачу диплома доктора філософії й додатка до нього.

6.3 Здобувачі мають змогу отримати диплом доктора філософії з відзнакою за умови виконання наступних вимог:

- за результатами виконання індивідуального навчального плану частка підсумкових оцінок «відмінно» за національною шкалою становить не менше як з 75 відсотків оцінок за усіма освітніми компонентами, передбаченими навчальним планом, частка оцінки «добре» за національною шкалою – не більше 25%, оцінка «задовільна» відсутня;

- протягом підготовки в аспірантурі Здобувач був учасником програм академічної мобільності загальною тривалістю не менше 50 днів (або однієї програми тривалістю більше ніж 30 днів)¹;

- протягом підготовки в аспірантурі Здобувач був учасником НДР за замовленням МОН України та/або інших НДР за зовнішнім замовленням (господарчі договори та гранти) загальною тривалістю не менше 6 місяців;

- захист дисертації доктора філософії відбувся в межах нормативного терміну підготовки.

7. Академічна доброчесність

7.1. Всі учасники освітнього процесу під час навчання (здійснення своїх посадових обов'язків) повинні дотримуватись академічної доброчесності, принципи якої проголошені Кодексом академічної доброчесності Університету. Опис університетської системи сприяння дотриманню принципів академічної доброчесності та етики академічних взаємовідносин, механізмів управління процесом дотримання академічної доброчесності на загальноуніверситетському та локальному рівнях, видів відповідальності за порушення академічної доброчесності, процедури розгляду порушень академічної доброчесності, порядку перевірки навчальних та кваліфікаційних робіт на наявність ознак академічного плагіату, заходів з попередження порушень академічної доброчесності тощо визначені

¹ За виключенням віртуальної міжнародної академічної мобільності

МОН України	Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в Сумському державному університеті	Стор. 10
СумДУ		Версія 03

Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємовідносин у Сумському державному університеті.

7.2. У разі, якщо викладачем виявлено порушення академічної доброчесності з боку Здобувача у формі академічного плагіату або списування під час вивчення навчальної дисципліни, викладач зобов'язаний вчинити одну з наступних дій:

- знизити на величину до 40% включно кількість балів, отриманих при виконанні завдання;
- надати рекомендації щодо доопрацювання обов'язкового індивідуального завдання із зниженням підсумкової кількості отриманих балів на величину 25% включно;
- не зараховувати обов'язкове індивідуальне завдання без надання права його перероблення;
- призначити перескладання письмового контролю зі зниженням підсумкової кількості отриманих балів на величину до 15% включно;
- виставити незадовільну оцінку з письмового контролю без права перескладання;
- вжити інших заходів, у тому числі превентивних для недопущення порушень Здобувачем академічної доброчесності.

Викладач самостійно обирає характер та вид заходів, які будуть застосовані до порушника академічної доброчесності, виходячи з масштабності порушення, його повторюваності та усвідомлення Здобувачем своєї вини.

7.3. У разі, якщо викладачем виявлено інше (інші) порушення академічної доброчесності з боку здобувача вищої освіти, окрім зазначених у пункті 3.2, що визначені Кодексом академічної доброчесності Сумського державного університету, викладач зобов'язаний вчинити одну з наступних дій:

- подати клопотання начальнику ННЦ ПКВК щодо розгляду справи про порушення та встановлення академічної відповідальності для Здобувача у вигляді повторного проходження відповідного освітнього компонента ОНП;
- подати клопотання університетській Комісії з етики та управлінням конфліктами щодо розгляду справи про порушення та встановлення одного або декількох з наступних видів академічної відповідальності для Здобувача:
 - повідомлення суб'єкта, який здійснює фінансування навчання, установи, що видала грант на навчання, потенційних роботодавців про вчинене порушення;
 - позбавлення права брати участь у конкурсах на отримання стипендій, грантів тощо;
 - позбавлення наданих університетом пільг з оплати навчання;
 - відрахування з університету.

7.4. Контроль за дотриманням академічної доброчесності Здобувачами при написанні дисертації здійснюється їх науковими керівниками, а також апробаційною радою на етапі проведення апробації та видачі висновку про наукову новизну, теоретичну та практичну цінність роботи.

7.5. Загальна оцінка дотримання Здобувачами принципів академічної доброчесності та етики проведення наукових досліджень під час підготовки в аспірантурі чи поза нею (у тому числі при написанні та опублікуванні наукових результатів) здійснюється під час проведення підсумкової атестації Здобувачів у відповідності до «Положення про порядок проведення атестації здобувачів ступенів

МОН України	Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти	Стор. 11
СумДУ	ступеня доктора філософії в Сумському державному університеті	Версія 03

вищої освіти доктора філософії (кандидата наук) та доктора наук в Сумському державному університеті».

8. Прикінцеві положення

8.1. Положення набуває чинності з наступного дня після введення його в дію наказом ректора.

8.2. Зміни та доповнення до Положення можуть вноситися наказом ректора на підставі рішення вченої ради або наказом ректора за погодження голови вченої ради. У тому ж порядку Положення скасовується.

8.3. У разі наявності розходження між Положенням та документом, на яке Положення посилається, вважається чинною більш пізня редакція.

8.4. Відповідальність за актуалізацію Положення та контроль за виконанням його вимог несуть посадові особи університету відповідно до їх функціональних обов'язків.

8.5. Визнати таким, що втратило чинність «Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в Сумському державному університеті (версія 02)» введене в дію наказом від 23 квітня 2021 р. № 0431-І.

Голова вченої ради

Анатолій ВАСИЛЬЄВ

Перший проректор

Сергій ЛЕОНОВ

Проректор з наукової роботи

Анатолій ЧОРНОУС

Проректор з науково-педагогічної роботи

Інна ШКОЛЬНИК

Керівник групи сприяння академічної добросовісності

Артем АРТЮХОВ

Відповідальні за укладання Положення:
Директор Департаменту по роботі з персоналом
та підготовці науково-педагогічних кадрів

Дмитро ЦИГАНЮК

Начальник Навчально-наукового центру
підготовки кадрів вищої кваліфікації

Антон БОЙКО